

EL PLA DE L'ESTANY

xavi xargay

Primer mite | Les evidències comencen a ser definitives: l'edat d'or és morta i enterrada. Definitivament. En èpoques pretèrites, el senglar exigia que el mateix Hèracles li dedicés el seu quart treball a Erimant; o que alguns argonautes i la protegida d'Artemisa, Atalanta, en cecessin un d'enorme a Calidó. Els porcs senglars són els responsables de la mort de personatges d'alta volada de l'antigor: el grec i bell Adonis, el siria Tammuz, Osiris, Anceu d'Arcàdia, Carmano de Lídia o l'irlandès Diarmuid. El déu guardià nòrdic Heimdall va ser nodrit amb sang de porc senglar. En la mitologia cèltica és un animal diví. En canvi, en la nostra edat de ferro, clamem contra les porcades de senglars que destrossen els conreus; necessitem dels caçadors que els matin, però ens queixem que per a ells això sigui un entreteniment; vivim en urbanitzacions i els molt porcs passen com per ca la sogra pel mig dels carrers. Són una plaga que destrossa camps, que complica economies familiars, que aixafa cotxes. Han perdut l'halo èpic que tenien els seus avantpassats i que es van guanyar per les seves matances, però, sobretot, perquè

eren molt pocs. Ara, en l'edat de ferro, de tot, n'hi ha tant! I tan mal fet!

Segon mite | Quasi als orígens dels temps, fou Cronos, que devorava els seus fills fins que Zeus li parà els peus i les barres i, amb els anys, Cronos esdevingué El Pare Temps. També aquest mite s'ha transformat al Pla de l'Estany en una mostra més de l'edat de ferro: s'ha creat un Banc del Temps. Si no considerem el nom (els homes grisos del Banc del temps són el que amarguen l'existència de Momo i els seus amics i els humans en general), la proposta és interessant, i desinteressada: és un grup de gent disposada a intercanviar serveis, coneixements, tasques; el seu temps. És un banc que funciona sense diners, ja que el que s'intercanvia són serveis per temps. Tots els serveis es valoren segons el temps que es triga a fer-los, independentment del que es tracti. Encara que sembli un oxímoron —en els temps que corren...— és un banc solidari, amb valors com ara la promoció de la integració social de les persones que experimenten aïllament i/o disposen de menys recursos, els intercanvis intergeneracionals i interculturals; la coneixença, la igualtat, la confiança i la cooperació; la conciliació de la vida personal, familiar i laboral...

El tercer mite | «Uncle, ja que parles de mites —amb no gaire fortuna, tot sigui dit— que et semblaria recordar,

a propòsit del retorn a l'estany de la barca *Anna*, amb el nom canviat, i relacionar-lo, com qui no vol la cosa, amb el barquer Caront i les seves traveses per les aigües de l'oblit?».

LA SELVA

joan domènech

Recuperació d'una torre | Al cim del turó de Puigmarí, la gent del Taller d'Història de Maçanet treballa en la recuperació de l'antiga torre de telegrafia òptica i, fa poc, acaba de mostrar als socis i simpatitzants de l'entitat i als interessats en aquests temes del patrimoni l'estat de la seva feina. El president, Juli Campeny, va fer una explicació, a peu de torre, de l'origen d'aquesta construcció i de la utilitat que va tenir en el seu moment, bàsicament entre 1840 i 1860 i en els moments d'efervescència carlina. Hi havia tota una línia de torres que s'estenien des de Barcelona a la Jonquera. Sembla que la distribució d'aquestes estructures fou traçada per Ildefons Cerdà.

Funcionaven a base de senyals amb una mena de pals. Evidentment, amb boira, de nit, i sense aparells idonis per aproximar la imatge, no servien de res. L'alçada de la torre, la volumetria de la qual s'està reconstruint, era d'uns 10 o 12 metres. Tenia base

>> *Figures de porcs senglars en una rotonda de Sant Gregori.*

PEP CABALLÉ

quadrada, de 6 x 6 metres, i les parets tenien un metre de gruix. Hi vivien tres o quatre persones, que feien tornos de servei. Els aparells es controlaven des del primer pis. No hi havia porta a la planta baixa. Estava al primer pis i, per tant, per accedir-hi calia una escala. Els visitants van poder pujar fins a la part superior, des d'on es contempla una excel·lent panoràmica que abasta, per una banda, tot el corredor interior de la Selva i el paisatge muntanyenc de fons, i, per l'altra, la serralada litoral i, a través d'alguna vall, el mateix mar.

Monument al turisme | Fa molt de temps que l'antic president del Gremi d'Hostaleria de Lloret, Sr. Santiago Ontañón, tenia la idea de deixar constància, d'alguna manera, del record dels precursors lloretencs en l'activitat turística. La seva proposta va aconseguir finalment que quallés en el si del Cercle d'Economia, del qual també forma part actualment, i aquesta institució encarregà a l'artista Lluís Lleó un projecte que s'ha materialitzat en forma d'un gran anell que, a les seves parts laterals, porta inscrits els noms dels establiments pioners i els fets més rellevants de la història turística de la localitat. La peça —que ha costat uns 50.000 euros— s'ha instal·lat adossada a la façana de la nova Casa de la Cultura, en el pati d'accés a la biblioteca, i va ser inaugurada en presència de les auto-

ritats lloretenques. Tant el president del Cercle d'Economia, Sr. Climent Guitart, com el mateix Sr. Ontañón —que com a impulsor de la idea també fou convidat a parlar— com l'alcalde, tots van destacar l'esforç dels qui van iniciar la transformació lloretenca i la necessitat que té la vila de restar fidel a aquelles vocacions primigènies —el primer hotel-restaurant es trobava a Santa Cristina ja el 1904, i el 1920 es va crear un Hotel Costa Brava que ja s'anunciava a *La Dépêche* de França—, que buscaven un progrés equilibrat i el millor per a tots.

LA Cerdanya *erola simon*

Al capdamunt de Puigcerdà | El campanar de la desapareguda església de Santa Maria de Puigcerdà, que presideix el centre de la vila i en caracteritza l'*skyline*, és un dels pocs elements patrimonials que Puigcerdà conserva. Es tracta d'una robusta torre de 35 metres d'alçada, de base quadrada i torre octogonal. Des de l'any 1936, en què els anarquistes feren enderrocar el temple, el campanar de Santa Maria s'alça imponent i solitari. Sense cap mena de dubte, la seva utilitat com a talaià incomparable va esvalviar-li la mort. D'uns mesos ençà la visita al campanar de Santa Maria és

possible, i milers de persones ja han pogut gaudir de les vistes formidables des de la seva terrassa.

Des del campanar de Santa Maria s'albira la Cerdanya sencera: des de la Perxa fins a l'estret del Baridà, el forat del Querol i la vall de la Molina, un magnífic punt de guaita per a una població secularment amenaçada i compromesa pels enfrontaments derivats de la proximitat de la frontera.

La torre de Santa Maria és avui un referent per a Puigcerdà i per als seus habitants, és present en l'imaginari col·lectiu i és un dels emblemes de la població. El fet que ara s'hi pugui pujar infinites vegades i contemplar el que s'hi veu és magnífic des del punt de vista de la utilitat del patrimoni i de l'estimació i respecte que la gent li ha de tenir.

Cor Transfronterer de Cerdanya

| El comentari estrella entre els coneguts que es troben pel carrer és el típic i tòpic de si hi ha gent o no hi ha gent —gent de fora, s'entén—, si gasten o no gasten, si els restaurants es veuen buits o els supermercats plens. Les economies fonamentades en una única activitat econòmica són molt fràgils. A Cerdanya tothom té clar que la construcció no tornarà mai a ser el que era, i ara tot pivota al voltant del turisme.

De ben segur que la Cerdanya mai no deixarà de tenir interès per al visitant. L'enorme parc de segones residències que fins avui s'ha construït fa

>> *Escultura de l'Oficina de Turisme de Lloret de Mar al pati de la Casa de Cultura.*

